

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Meddelelser

om

VARDE KOMMUNALE SKOLER

Tiden fra $\frac{1}{4}$ 49 til $\frac{1}{8}$ 50

Ved skoleinspektør A. C. Dalsgaard-Hansen

NORDHJEMS BOGTRYKKERI . VARDE

1950

Nationens pædagogiske Studiesamling
København

Skolekommissionen: (fra maj 1950.)

Hr. stadsdyrlæge *A. Gadegaard*, formand.

Hr. direktør *Rud. Rasmussen*.

Hr. arkitekt *R. Aas*.

Fru *Ellen Sørensen*.

Hr. gårdejer *Frandt Iversen*, Tinghøj.

Skoleudvalget: (fra maj 1950.)

Hr. grosserer *Jens S. Jensen*, formand.

Hr. borgmester *Chr. Jensen*.

Hr. direktør *Rud. Rasmussen*.

Hr. arbmd. *V. Strandvig*.

Hr. gårdejer *P. A. Pedersen*.

De to forældreråd for Varde og Tinghøj skoler er bortfaldet fra $\frac{1}{4}$ 1950 i henhold til den nye skolelov.

Skoleinspektøren

træffes på alle skoledage på kontoret kl. 11 - 12.

Tlf. 648.

Børnenes fordeling i klasserne

var den 31. december 1949 følgende:

		Dr.	Pi.	Ialt	
A. <i>Borgerskolen</i> (28 klasser)	1. a	16	12	28	
	b	16	10	26	
	c	17	12	29	
	d	17	12	29	
	e	20	8	28	
	2. a	12	17	29	
	b	14	13	27	
	c	10	15	25	
	d	12	17	29	
	e	12	15	27	
	3. a	13	15	28	
	b	15	14	29	
	c	13	14	27	
	d	14	14	28	
	e	15	13	28	
	4. a	17	16	33	
	b	17	16	33	
	c	13	18	31	
	d	17	14	31	
	5. a	15	12	27	
	b	15	12	27	
	c	16	15	31	
	d	12	14	26	
	1. f a	17	20	37	
	b	13	19	32	
	2. f a	10	20	30	
	b	8	10	18	
	3. f	9	13	22	
	Ialt	395	400	795	
	B. <i>Mellem- og realskolen</i> (9 klasser)	1. ex. a	18	14	32
		b	19	13	32
2. ex. a		15	19	34	
b		11	22	33	
3. ex. a		18	10	28	
b		17	12	29	
4. ex. a		10	13	23	
b		13	9	22	
Realkl.		9	12	21	
Ialt		130	124	254	
Ialt i begge skoler tilsammen		525	524	1049	
C. <i>Tinghøj skole</i> (3 klasser)	1. kl.	3	8	11	
	2. kl.	10	5	15	
	3. kl.	11	12	23	
	Ialt	24	25	49	
Varde komm. skolevæsen, ialt	549	549	1098		

Skolebetalingen.

I alle skolens klasser er undervisningen gratis for børn, der er hjemmehørende i kommunen.

Børn fra andre kommuner betaler pr. måned kr. 11,50 i mellem-skoleklasserne og kr. 15,00 i realklassen.

Fripladser kan af byrådet tilstås børn, for så vidt der af autoriteter eller institutioner uden for kommunen ydes bidrag til skolen i nævnte øjemed.

Oversigt over børnenes forsømmelser.

A. I grund- og borgerskolen.

a. På grund af sygdom ialt dage	7651
b. Anden lovlig grund	— 826
c. Uden lovlig grund	— 812

I denne afdeling er der mulkteret efter den nye skolelov (1—3 kr. pr. dag).

B. I mellem- og realskolen.

a. På grund af sygdom ialt dage	1410
b. Anden lovlig grund	— 280
c. Uden lovlig grund	— 37

I mellemskolen kan ikke mulkteres for ulovlige forsømmelser.

Tinghøj skole.

a. På grund af sygdom ialt dage	132
b. Anden lovlig grund	— 76
c. Uden lovlig grund	— 118

Varde byskoles børnebogsamling.

Bogsamlingens indtægt for 1949—50:

Tilskud fra kommunen	kr. 1650,00
„ „ staten	„ 2191,00
„ „ Ribe amts skolefond	„ 165,00
	Ialt Kr. 4006,00

1. april 1949: antal bind	2394
Tilgået	346
Fragået	120
	Antal bind 1. april 1950: ... 2620

654 lånere med 7024 udlån.

Bibliotekar: Lærerinde frk. *Karen M. Madsen.*

Tinghøj børnebogsamling.

1. april 1949: antal bind	380
Tilgået	29
Fragået	45
	Antal bind 1. april 1950: ... 364

39 lånere med 712 udlån.

Bibliotekar: Førstelærer *Johs. E. Jensen.*

Lærerpersonalet

ved byens skolevæsen består pr. 1.4.50 af skoleinspektøren, 2 viceinspektører, 7 m. og kv. overlærere, 9 fast ansatte lærere, 10 fast ansatte lærerinder, 1 lærer og 1 lærerinde som aspiranter i faste embeder og 2 timelærerinder.

	Født	Tjeneste- alder	Ansæt ved Varde kom skolevæsen
1. Skoleinspektør A. C. Dalsgaard-Hansen	17.7.1880	1.6.1925	1.6.1925
2. Viceinspektør H. Malling	23.7.1884	1.10.1918	1.10.1926
3. „ L. K. Jensen	16.11.1895	1.8.1922	1.8.1930
4. Overlærer L. Hoffmann	28.7.1882	1.6.1907	1.6.1908
5. „ Birkedal Olsen	14.2.1891	1.6.1915	1.5.1927
6. „ J. K. Knudsen	30.6.1897	1.11.1923	1.2.1926
7. „ V. G. Skjoldborg	31.1.1902	1.2.1926	1.5.1927
8. Lærer O. Bjaransen	23.4.1901	1.4.1929	1.4.1930
9. „ Th. Sørensen	18.10.1905	1.8.1929	1.4.1932
10. „ H. A. O. Hartz	7.3.1896	1.8.1931	1.8.1933
11. „ O. Myrthue	4.11.1901	1.5.1936	1.5.1935
12. „ Th. Finderup	1.5.1911	1.2.1938	1.4.1937
13. „ G. Møller	6.6.1913	1.1.1940	1.6.1940
14. „ Ev. Larsen	1.4.1904	1.2.1941	1.8.1940
15. „ A. Blaabjerg	5.8.1917		1.8.1946
16. „ Kjær Larsen	9.11.1919		1.8.1947
17. Overlærer frk. H. Bjaransen	15.8.1886	1.3.1911	1.10.1914
18. „ „ M. Schack Olldag	3.2.1893	1.6.1919	26.4.1920
19. „ fru J. Buck	11.11.1894	1.11.1921	23.9.1920
20. Lærerinde „ A. Nordhjem	22.9.1894	1.8.1926	1.6.1927
21. „ frk. Th. Therkildsen	10.7.1904	1.8.1927	1.5.1927
22. „ fru A. Knigge	13.7.1894	1.7.1929	1.4.1929
23. „ frk. K. Hebsgaard	2.1.1905	1.8.1929	1.8.1930
24. „ „ J. Christensen	20.1.1902	1.11.1930	15.10.1929
25. „ „ E. Berg	6.7.1907	1.9.1937	1.4.1938
26. „ fru K. M. Larsen	16.4.1905	1.3.1933	1.9.1946
27. „ frk. K. M. Madsen	31.12.1918	1.6.1945	1.8.1946
28. „ fru E. Christensen	28.2.1916	1.11.1942	1.12.1948
29. „ fru A. Pedersen	19.10.1913		1.11.1937
Aspirant i fast embede:			
30. Henning Vejrup	25.8.1925		1.4.1949
31. frk. A. M. Pedersen	25.7.1921		1.4.1950
Timelærer(inde):			
32. Fru A. Malling	6.4.1899		1.8.1946
33. Fru S. O. S. Sørensen	21.5.1898		1.2.1949

Tinghøj skole:

1. Førstelærer Johs. E. Jensen	25.12.1900	1.7.1925	1.10.1939
2. Frk. J. Skyggebjerg Petersen	15.7.1915	1.4.1944	1.7.1942

Fag og timetal pr. 1. april 1950.

	Grundskolen					Eksamensfri mellemskole					Eksamensskolén				
	1. kl.	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	1.fma	1.fmb	2.fma	2.fmb	2.fm.	1.mll.	2.mll.	3.mll.	4.mll.	reakl.
Religion	2/2	2	2	2	2	3	3	2	2		2	2	1	1	
Skrivning	2	3	3	3	2	1	1	1	1		2	1	1		
Regning (matematik).....	4	5	5	6	5	5	6	5	6	5	4	5	6	7	5
Dansk m. litt.	7	7	9	9	9	7	7	7	7	6	5	4	4	5	5
Historie			1	2	2	2	2	2	2	3*	3	2	2	2	2
Geografi			1	} 3	} 3	} 3	} 3	} 3	} 3	} 4	} 4*	2	2	2	2
Naturhistorie												2	2	2	2
Fysik					2	1	1	2	2	2*	2	2	2	2	2
Tegning						2-1	2-1	2-1	2-1		2	2	2-0		
Sang	2/2	1	1	1	2	1	1	1	1		2	2	1		
Gymnastik + hygiejne	1	2	2	2	3	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3	3	3	4-3	4
Sløjd, håndgerning	1	1-2	1-2	2-2	2-3	3-3	3-3	3-3	3-3	2-2	2-2	2-2	2-2	3-1	
Anskuelse	1	2													
Engelsk						3		3		3	5	3	3	4	5
Tysk												4	4	4	4
Fransk															5
Skolekøkken						3	3	3	3	4			3	4	
dr./pi.	18	23/24	25/26	30	33/34	35/37	33/35	35/37	34/36	29/33	36	36	35/36	36/37	36

* Emneundervisning.

Fra skolens dagbog.

Forandringer i lærerpersonalet:

Seminarist Henning Vejrup (nysproglig student) blev ansat som aspirant i et timelærerembede fra 1. 4. 49.

Som vikarer i skoleåret 1949-50 er benyttet fru Lind, fru Hartvig Nielsen, fru Traberg og fru Nemming.

Med udgangen af skoleåret (marts 1950) fik 2 veltjente overlærere, d'hr. J. M. Traberg og L. E. Christensen deres afsked efter ansøgning p. gr. af alder. Ved skolens årsafslutning blev der takket for deres langvarige og dygtige arbejde. Lærerne J. K. Knudsen og V. G. Skjoldborg blev derefter forfremmet til overlærere. De 2 faste embeder er derefter blevet besat med lærer Gordon Larsen fra Bornholm (fra 1. maj) og lærer Kaj Bech fra Tyrstrup pr. Christiansfeld (fra 1. juni). Lærer Aage I. Jensen, Stakroge, er fra 1. august ansat som timelærer ved Varde skole.

Skoleinspektør Dalsgaard-Hansen har efter 25 års virksomhed ved Varde kommunale skolevæsen søgt sin afsked i henhold til skolelovens bestemmelser. Afskeden er bevilget „i nåde og med pension“ fra 1. august d. år. Fra samme dato er viceinspektør Malling konstitueret som skoleinspektør i det ledige embede, som nu er opslået.

Antallet af skolens klasser er fra 1. april vokset fra 37 til 39, og det har derfor været nødvendigt at antage nye lærerkæfter: Lærerinde fru Agnete Pedersen, gift med møbelsnedker V. Pedersen, og lærerinde (nysproglig student) frk. Anna M. Pedersen. Førstnævnte har tidlige været ansat ved Varde skole, og hun er nu — efter eget ønske — ansat med nedsat timetal.

Som vikarer efter 1. april 1950 har været benyttet: fru Bækgaard, fru Nemming, fru Traberg, fru Skov og frk. Malling.

Skolens gamle og flinke pedelpar, hr. Chr. Eriksen og frue, blev pr. 1. juli 1949 afløst af hr. Levy Nielsen og frue. Hr. L. Nielsen er udlært som klejnsmed hos smedemester Alfr. Sørensen, Varde.

Mellem venskabsbyerne Kramfors i Sverige og Varde har der været udvekslet elever.

Den 4. juli rejste 15 af vore elever (+ 2 fra Nr. Nebel) under ledelse af lærer Th. Sørensen og frue over København til Kramfors, og den 17. juli kom de alle tilbage i god behold, idet de fulgtes med 16 jævnaldrende elever fra venskabsbyen + en svensk lærerinde, frk. Bylund. Vore svenske gæster blev her til den 3. august, efter at vi havde søgt at underholde og fornøje dem på bedste måde, bl. a. ved udflugter til Vesterhavet og til Marbæk plantage.

Gennem foreningen „Norden“ planlægges nu en udveksling af 2 lærerkræfter mellem Levanger (vor norske venskabsby) og Varde.

„Nordens“ rejselektor, fru Borghild Harmer, har på ny gæstet Varde skole en enkelt dag. Hun læste og fortalte på norsk for skolens ældste klasser.

I årets løb er skolen blevet inspiceret, først af magister A. Simonsen, København, der hørte på undervisningen i engelsk og tysk, og senere af gymnastikinspektør J. Johansen, København, som betragtede fem forskellige drengehold, hvorefter han drøftede forholdene med gymnastiklærerne.

I september blev der afholdt et længere kursus (seks efterm.) vedr. særundervisning for svagtbegavede elever. De sagkyndige vejledere var: skolepsykolog fru Lorck Pedersen, Esbjerg, skolebestyrer Warming, Brejninge, og overlæge Marthinsen, Ribe. Der var god tilslutning fra by og land.

Ligeledes er der afholdt et instruktionskursus (2 efterm.) vedr. undervisning i dansk og religion.

I slutningen af september blev den årlige „cyklistprøve“ afholdt. Denne gang deltog 103 af skolens elever, og de 52 klarede prøven fuldt ud tilfredsstillende efter politiets bedømmelse.

Den 7. oktober havde vi „forældredag“ med stort besøg i de yngste klasser (1.—4. kl.) I de ældre klasser tør forældrene ikke så godt komme, hvordan det nu kan være.

De „hjælpetimer“ i dansk og regning, som forsøgsvis blev indført fra 1. 4. 49, efter at „ekstraklassen“ for svagt begavede elever var ophævet, har været til gavn og glæde efter samstemmende udtalelser fra lærere, forældre og elever. Disse timer fortsætter derfor i indeværende skoleår. Skolelægen, kredslæge Rohleder, har imidlertid gjort sig til talsmand for, at der på ny oprettes een eller flere „særklasser“ for de elever, som har for lidt udbytte af den alm. undervisning. Måske har skolelægen ret i sit syn på denne sag, men der er visse ulemper ved en sådan ordning.

Iøvrigt melder skolelægen, at sundhedstilstanden er meget tilfredsstillende hos eleverne og lærerpersonalet samt rengøringskonerne. Skoletandplejen omfatter nu 7 klassetrin, d. v. s. ca. 900 elever; desværre er tandlæge Bridal afdøjet ved døden, men forhåbentlig kom-

mer der en ny dygtig tandlæge, som kan og vil assistere ved skoletandplejen.

Udflugter med skoleelever i sommeren 1949: til Ribe, Randbøldal, Ho, Sønderborg og Nr. Nebel (sportsstævne). I sommeren 1950: til Himmelbjerget, Munkebjerg og Sønderborg. 8. klasse havde i august 1949 en fem dages tur til København, hvor „Vardensersamfundet“ på sædvanlig vis ordnede alt på bedste måde for vore elever. En lignende tur med skolens 8. klasse er planlagt også nu i år (august 1950).

I slutningen af marts — efter godt overstået eksamen — har elever fra realklassen og 4. mell. afholdt en vellykket skolefest i H. V. F. Disse elever fik god bistand til gennemførelse af festen, nemlig viceinspektør Malling, lærer Møller, lærer Vejrup og boghandler Langgaard.

Fra 1. april har vi fået en ny lov vedr. skolens styrelse og tilsyn. Den vil sikkert efterhånden få betydelig indflydelse på skolens forhold. Med denne nye skolelov er bl. a. de tidligere „forældreråd“ ophævet. Til gengæld er der skabt mulighed for oprettelse af „skolenævn“, hvorved forældrekredsen om en skole kan få større adgang end nogensinde tidligere til at være medbestemmende overfor mange skolespørgsmål. I første omgang har man her i Varde og i Tinghøj taget den stilling, at man — i hvert fald foreløbig — nøjes med en skolekommission på fem medlemmer, hvoraf de 2 forældrekredse hver får et medlem ind i den ny skolekommission, medens Varde byråd selv vælger de øvrige 3 medlemmer. Ved byrådsmødet d. 2. maj fik den nye skolekommission følgende sammensætning:

Stadsdyrlæge Gadegård, direktør Rud. Rasmussen, arkitekt Aas, fru Ellen Sørensen og gårdejer Frands Iversen, Tinghøj.

Den nye skolelov vil bl. a. medføre, at skoleplan og undervisningsplan skal revideres snarest muligt.

Dyrbyes mindelegat blev — efter indstilling fra lærerrådet — tildelt Niels Jørgen Slivsgaard og Niels Peter Thomsen i realklassen; hver legatportion var på ca. 70 kr.

Der er fra 1. april d. å. fast gårdinspektion, nemlig lærerne Kjær Larsen og Henning Vejrup, ligesom der er truffet en ordning m. h. til „middagsvagt“, fordi et ret stort antal elever færdes på skolen i middagstiden.

I sommerferien 1949 har 421 elever afbenyttet feriebilletter. Byen har betalt 10⁰/₁₀₀ af billetternes pris, ialt 907 kr. 32 øre.

Til sommerferien 1950 er der udleveret over 500 fribilletter, men efter tidligere erfaring vil en del af disse billetter ikke blive afbenyttet. Efter ferien søger vi at få alle ubenyttede billetter tilbagele-

veret, således at de kan trækkes ud af indberetningen til D. S. B. — og derved udgå af regnskabet.

Skolesparekassen omfatter 329 sparere pr. 1. april 1950. På Varde skoles elevkonti henstod pr. 1. 4. ialt 22,890 kr. 30 øre i sparekassen i Kræmmergade. Skolens hovedkasserer er lærerinde fru Buck, men udbetaling sker normalt ved henvendelse til sparekassen. Sidste halvårs opsparing beløber sig til 3,169 kr. 39 øre.

I vinterhalvåret har ca. 100 elever fået gratis varm mælk på skolen iflg. bevilling på skolens budget.

Pr. 1. april 1950 har Varde skole 1075 elever, og Tinghøj skole 50, ialt 1125 elever.

*

Eksaminer 1950.

Mellemskoleeksamen marts 1950.

I. 4. m a.

1. Christian Andersen	mg	13,77
2. Kirsten Helleshøj Christensen	mg ⁺	14,31
3. Carl Aagaard Hansen	mg ⁺	14,25
4. Astrid Marie Helgesen	mg ⁺	14,39
5. Else Jakobsen	ug [÷]	14,65
6. Aage Jensen	g ⁺	12,86
7. Jacob Jensen	mg	13,88
8. Jørgen Vind Jensen	mg	13,73
9. Karl Jørgen Nørskov Jensen	g	11,88
10. Poul Erik Jensen	mg ⁺	14,35
11. Tove Jessen	mg [÷]	13,51
12. Aase Skovmand Madsen	mg ⁺	14,27
13. Elisabeth Madsen	g ⁺	12,85
14. Karin Ottesen Nielsen	mg ⁺	14,41
15. Lauge Fuglsang Nielsen	ug [÷]	14,76
16. Birgit Olesen	mg [÷]	13,66
17. Henning Opstrup	mg	13,73
18. Tove Helt Rasmussen	mg [÷]	13,38
19. Jytte Fischer Schmidt	mg ⁺	14,28
20. Marie Margrethe Slifsgaard	g	12,27
21. Bente Sørensen	mg [÷]	13,40
22. Niels Christian Thorum	g ⁺	12,78
23. Kirsten Zander	mg [÷]	13,25

II. 4. m b.

1. Henry P. Aakjær	mg÷	13,26
2. Aase Arpe	g+	12,70
3. Vagn Karl Rasmus Christiansen	g+	12,47
4. Jens Benny Cramon	mg	13,97
5. Paula Christine Damkjær	mg÷	13,64
6. Anni Dalsgaard	mg÷	13,51
7. Erna Vera Hansen	mg	14,08
8. Ruth Paula Hansen	mg	13,94
9. Viggo Hartz	mg+	14,21
10. Vagn Aage Jensen	mg+	14,43
11. Ole Jepsen	g+	12,84
12. Sonja Justesen	mg+	14,39
13. Jørgen Kjær	g	12,18
14. Inge Birte Larsen	mg	13,97
15. Aage Lund	mg	13,72
16. Preben Lorentzen Løvgreen	g	11,90
17. Bodil Nissen	mg+	14,22
18. Jørgen Thorsen Nørgaard	ug÷	14,51
19. Kaj Lykke Olesen	g+	12,83
20. Jørgen Slifsgaard	mg+	14,35
21. Eva Marie Sørensen	mg	13,82
22. Kay Erik Thorup	g+	12,88

Realeksamen marts 1950.

1. Karen Margrethe Christiansen	g+	12,67
2. Jonna Hansen	mg	13,68
3. Jørgen Hansen	mg÷	13,03
4. Karen Margrethe Hansen	mg	13,83
5. Poul Erik Hansen	g+	12,39
6. Ejgil Deleuran Højhus	mg÷	13,39
7. Erik Jacobsen	mg	13,95
8. Hanne Nørskov Jensen	mg	14,11
9. Erik Jessen Madsen	mg÷	13,42
10. Birgit Nielsen	mg+	14,40
11. Gerda Agnete Nielsen	g+	12,88
12. Lis Beate Nielsen	mg	13,90
13. Rigmor Nordholt	mg	14,13
14. Tove Ange Olesen	mg	14,10
15. Flemming Borgen Paulsen	mg÷	13,43
16. Elly Kirstine Møller Pedersen	mg÷	13,46
17. Gurli Orup Pedersen	mg+	14,40
18. Niels Jørgen Slifsgaard	mg	13,90
19. Ellen Tarp	mg	13,92
20. Niels Peter Thomsen	ug÷	14,57
21. Thomas Højbjerg Villadsen	mg	14,05

Idet jeg udsender denne min sidste „årsberetning“, føler jeg trang til at takke de tilsynsførende myndigheder, mine loyale medarbejdere, alle skolens flinke elever og deres forældre for godt samarbejde gennem de mange år.

Varde komm. skolevæsen, i juli 1950.

A. C. DALSGAARD-HANSEN.